

na nemški šoli naznanjenih in vpisanih. Ker je pa prostor omejen, je naglica potrebna. Dne 4. novembra se prične šolsko leto s slavnostno Božjo službo. In z Božjo pomočjo bode šlo naprej! Zanimivo je, da dobiva novi nemški g. nadučitelj, ki je štajerski rojak, nepodpisana grozilna pisma. To je dokaz, kako brezsrčno in podlo nastopa zagrižena prvaška banda. Lopovi ne vedo, da se jih nikdo ne boji in so taka grozilna pisma le znamenje neolike in podle surovosti. — — — Vi pa napredni, pametno misleči stariši, pokažite svojo ljubezen do lastnih otrok s tem, da jih pošljete v nemško šolo, v kateri si bodejo tistega znanja pridobili, katerega v življenju rabijo. Čuvajte in varujte vrlo našo nemško šolo v sv. Lenartu!

Iz Ptujске gore. Juri Topolovec p. d. Jurček kot občinski predstojnik je dne 1. majnika divjal; — v mesecu oktobru pa nori on sam; ali bo tudi večina odbora z njim vred norela, tega smo radovedni davkoplačevalci gorske občine. Vsak je gotovo radoveden, kakega kozla da je zopet Jurček ustrelil; zatoraj Vam moram tudi povedati. Zadnje nedeljo je pustil Jurček Topolovec naznaniti, da zamorejo volilci si proračun za leto 1911 pri Jurčku vpogledati. Proračun je res napravil, pa ne kakor pravilno zakon zahteva, da morajo prej računi v redu biti in da se ima občinsko premično in nepremično na novo sestaviti ali inventuro narediti. Jurček tega vsega noče; že kar je on rihtar, ni napravil računa od sejmov trga Gora, tako tudi inventure ne; občinski krampi grejo po posodi seveda samo k Kupčiči in zaveznikom, popravljajo in kupujejo se pa na občinski račun... Lausko leto smo imeli 150% občinskih doklad, s katerimi je 4 mesece 1 km. ceste popravljaj od Dolek do Slap; cesto, ki pelja zgorej v Naraplje, pa že dve leti ni šodral. Vsakdo to ve, da bo drugo leto biti moglo v proračuni, pa ni duba ne sluha od nje. Za leto 1911 predlaga 70% občinskih doklad. Kako to mogoče, naj sam Bog razume: eno leto 150%, ko on sam trdi, da še denarja primanjkuje, znanprej pa on misli da bo 70% zadosti?? Iz tega sledi, da pri rednem občinskem gospodarstvu gorski občini ni potrebno 150% občinskih doklad! Davkoplačevalci na Gori pa se na Jurčkove norije ne razumejo; zato so predložili rekurs proti proračunu iz vzrokov, da se ima prej inventar narediti, potem račun od sejmov trga občinskemu odboru predložiti in se tirja, da se tudi „bolete“ k računi priložijo; nadalje se zahteva, da se tudi od trga inventar in proračun napravi, ako ima svojo gospodarstvo; to ne gre, da bi Jurček kar „po domače“ sam gospodaril kakor kaki turški paša... Tisti odborniki, kateri se pri proračunu na zgoraj omenjene točke ne bojo ozirali in slepo proračun podpisali, niso vredni, da bi še jih kedaj več v občinski odbor volili. Mi davkoplačevalci tudi pridemo k proračunu in bomo vidli, kateri odborniki bodo „noreli“ kakor Jurček s svojim proračunom; pride vsako ime v javnost, to bo že „Štajerc“ priskrbel!

Telegram.

Genf, 19. oktobra. V svoji celici se je danes ponoči morilec naše cesarice Lucheni obesil. Ko so ga našli, bil je že mrtev. Tako se je sam sodil.

Schicht Stearin-sveče LEDA

najfinjša vseh mark! Apartni, elegantni zavoj!

Ne tečejo!
Ne dišijo!

Ne kadijo!
Ne delajo saj!

Gorijo s svetlim, mirnim plamenom.

873

Novice.

Stariši, pozor! V nekem slovenskem listu brali smo te dni m. dr. sledeče: — „Janez je moj stari znanec. Onkrat sem ga zopet obiskal. „Janez, se še nisi oženil? Še vedno sam kuhaš in pečeš?“ se pošalim jaz. — „Kje pa? Saj so same organizirane! Ali veste še za pošteno slovensko dekle?“

pravi on“... Tako smo brali in te besede ni napisal kakšni „brezverec“ ali „Štajercijanec“ ali „liberalec“ ali „framon“... Te besede je napisal slovenski župnik F. S. Segula. Katoliški duhovnik je s temi besedami grozovito ojstro in vendar pravično obsodil vsa klerikalna društva mladenk in dekliške „Marijine družbe“. Katoliški duhovnik F. S. Segula odreka torej tako rekoč poštenje vsem dekletam, ki se vlačijo po raznih klerikalnih društvih, v katerih imajo večidel za ušesam še mokri, razuzdani kaplani prvo besedo. Katoliški duhovnik trdi torej javno isto, kar smo mi že opetovano trdili! Napredni, pametni kmetji so nam verjeli in niso pustili svojih poštenih hčerk v takšna razuzdana društva, v katerih se pozno v noč v društvu opijanjenih fantalincev vse mogoče „teatre“ igra, katerih posledica so potem dostikrat — nezakonski otroci in detomori. Klerikalni kmetje in kmetice seveda našemu svarilu niso verjeli; nasprotno, bili so ponosni na svojo hčerko, s katero „so kaplan tako prijazno občevali“. No, zdaj je katoliški duhovnik F. S. Segula naše svarilo javno potrdil! Stariši, ali zdaj verujete? Ali zdaj razumete veliko nevarnost, v katero pošilja sleherna lahkomišelnata mati svojega otroka, ako ga pusti v klerikalnih društvih? Stariši, katoliški duhovnik je najojstreje obsodil ta „katoliška“ mladinska društva. Vsi, ki ljubite svoje otroke, ravnajte v zmislu tega svarila!

Zarubljeno uredništvo. V Ljubljani izhaja nekaj časa sem revolver-list „Jutro“, o katerem se je splošno trdilo, da ga podpira srbska vlada. Ako je to res, potem je menda srbski vladi zdaj nakrat drobiža zmanjkalo. Kajti te dni so prišli eksekutorji in so celo uredništvo zarubili. Vzeli so mize, stole, tintnike, svinčnike, celo glavnemu uredniku Plutu je baje eksekutor „cegelček“ na nos pripopal. Le manuskripte niso zarubili, ker so bili — brez vrednosti... Pozneje se je pa izvedelo, da je uredniško pohištvo lastnina neke nemške firme. Oj, ti smola ti! „Jutro“ je sicer rrradikalno slovensko-srbsko glasilo in stoji v prijateljskem razmerju s celjskim „Narodnim dnevnikom“, kateri ima tudi več dolga nego misli...

Iz Spodnje-Stajerskega.

Torej nič! Dne 14. t. m. so se zbrali v Gradcu poslanci nemških, v Mariboru pa poslanci slovenskih deželnozborskih strank. Vlada je napravila namreč s podporo veleposestnikov še en poizkus, da doseže delazmostno deželne zboru in konča brezvestno slovensko obstrukcijo. Tudi ta zadnji poizkus se je izjalovil. Slovenski poslanci so v svoji neverjetni zagriženosti in trdovratnosti sklenili, da „se ne podajo“, to se pravi, da iz zgolj političnih vzrokov ne dopustijo nikakoršnega gospodarskega dela v štajerskem deželnem zboru. S tem sklepom je izrečena usoda štajerskega deželne zboru. Zadnje upanje, da se zopet h kratkemu zasedanju skliče, je izginilo. Štajerski deželni zbor ne bode zdaj v jeseni, bržkone pa tudi ne pozneje sklican. Sploh je verovati, da bode končno razpuščen... Najgorostašnje pri vsem temu je, da se tukaj ne gre za nikakoršno zadevo, ki bi bila ljudstvu v korist, marveč edino za politiko. Na komando Čehov so pričeli štajerski slovenski poslanci z obstrukcijo. Ali zdaj so celo Čehi ponehali in je pričakovati, da pride tam gori do narodnostnega sporazuma, v kolikor je to pri danih razmerah sploh mogoče. Slovenski poslanci pa nadaljujejo svoje razdiralno delo. Oni kratkotalno nočejo sporazuma, nočejo dela. Posledice tega političnega zločina bodejo seveda za celo štajersko deželo posebno hude; najbolj pa bode te posledice občutilo spodnještajersko kmetstvo, torej večidel samo volilci slovenskih poslancev. Kaj so ti slovenski poslanci kmetstvu ljudstvu začasa volitev vse obljubovali! Celo dr. Korošec je o hmeltu govoril, čeprav o temu prav ničesar ne razume. Hoteli so takrat pokazati, koliko gospodarskega zmislja imajo. Hoteli so se postavljati kot pravi kmetjski poslanci... In zdaj? Kaj ima slovenski kmet od teh slovenskih „kmetjskih“ (?) poslancev? Škodo, vedno škodo, velikansko, nebovpi-

jočo škodo!!! Deželni odbor vsled slovenske obstrukcije nima postavno dovoljenih sredstev. Vse svoje izdatke bode moral znižati ali pa sploh črtati. Na deželne podpore zdaj niti misliti ni, ravno tako ne na posojila, na zgradbe cest, na reguliranje potokov. In ako bi stvar še dolgo trajala, potem bi se morale šole in bolnišnice zapreti. Vsakdo, kdor ima le iskrico ljubezni do vbolega kmetškega ljudstva, gleda z največjo skrbjo v bodočnost. Slovenski poslanci pa se bahajo po svojih listih, kakor da bi bogve kaj dosegli!... Kaj ve Meško in Ozmec in Novak o vzrokih in posledicah cele te komedije... Ali dr. Korošec, dr. Benkovič, dr. Verstovšek, profesor Robič, ti vedo prav dobro, kaj so naredili, ti niso na nejasnem. Pa tem ljudem seveda ne teče voda v grlo, kakor nesrečnemu kmetu!... Iz vseh okrajev prišla bodejo kmalu poročila o posledicah slovenske obstrukcije. Kar je ptujski okrajni odbor moral skleniti, to bodejo morali storiti tudi ostali okrajni zastopi, najsi bodejo potem v nemških ali slovenskih rokah. In tako bode polgoma ljudstvo v svojem obupanju izpoznalo vsokodljivost izdajalske slovenske prvaške politike. Čas obračuna, vi slavni, junaki slovenski poslanci, čas obračuna bodei za vas prišel...

Kakor bomba zadelo je naše poročilo glede sklepov ptujškega okrajnega zastopa z ozirom na slovensko obstrukcijo v štajerskem deželnem zboru sovražniško ljudstva. Zvijajo se kakor kače, katere sikajo pod trdim podplatom. In naravnost nebovpično neumnostjo se zagovarjajo slovenski poslanci zlasti v „Slov. Gospodarju“. Klerikalni listi imajo sicer sveto pravico, da pišejo neumno; ne, oni imajo celo dolžnost, pisariti zabito in bedasto, kajti neumnost je temelj vse klerikalne politike in vsled neumnosti je postala ta stranka velika. Ali — tudi klerikalna neumnost mora imeti gotove meje! Končno se dobi med klerikalci vendar kakšnega človeka, ki poskuša semtertja malo „potutuhati“! Kaj si bodejo ti redki klerikalci mislili, ako se jih v „Gospodarju“ tako neznansko farba?? V „Gospodarju“ stoji namreč črno na belem, da slovenski poslanci nedolžni kot novorojenčki nad gospodarsko revščino v deželi, da so vsega hudobni Nemci krivi, da je ptujski okrajni zastop vsled Ornirovega slabega gospodarstva cestne zgradbe ustavil, cestarjem plače skrajšal in vse podpore odklonil itd. Nam seveda niti glavo ne pade, da bi se s tistimi casnikarskimi „šmirfinki“ prepirali, katere si je dr. Korošec po raznih krajih naložil. Povemo vsled tega le eno: Ne gré se za družega, nego za dejstvo, da so slovenski deželni poslanci v zločinski brezvestnosti brez vsakega pametnega vzroka deželni zbor razbili. Vsled tega ne dobi ptujski okrajni zastop od dežele pričakovanih podpor v znesku čez 30 tisoč kron. K temu pride še dejstvo, da so okrajne doklade vsled suše zadnjih dveh let za 32.000 kron manj prinesle. Ako bi deželni zbor deloval, potem bi se to svoto potom podpor pridobilo ali vsaj znižalo. Tako pa primanjkuje 62.000 kron. In ta primanjkljaj imajo slovenski poslanci na svoji vesti, ako imajo kot politiki sploh še kaj vesti! Vsled tega primanjkljaja je bil moral okrajni odbor vse važnejše izdatke črtati. To razume vsak otrok. In vsak otrok tudi ve, da vso otročje zavijanje klerikalnih listov ne pomaga čez dejstvo, da so slovenski poslanci krivi dogodka v ptujskem okraju. S tem: punktom!

Obstrukcija in učiteljstvo. Kakor vsi stanovci, so tudi učitelji vsled slovenske obstrukcije v štajerskem deželnem zboru hudo prizadeti. Učitelji okrajev Eisenz in St. Gallen so sprejeli te dni na svojem zborovanju sledečo resolucijo: „Štajersko učiteljstvo bilo je v svojem na osvoboditev iz gospodarske bede zopet varano. Neka mala stranka deželnega zboru (Slovinci) je njegovo delovanje zopet ustavila. Štajersko učiteljstvo goni to postopanje naravnost v upor... Ker je razburjenje, ki vlada med učiteljstvom, zelo slabega vpliva na duševni razvitek ljudstva, zahtevamo, da se ljudstvu sovražno delovanje (slovenske) stranke takoj ustavi... Tako sodijo nemški učitelji. In slovenski? Nekaj časa svo-

oven- se pustili od dr. Kukovca za nos voditi. Ali
sred- je jim menda tudi že jasni!

Tudi posledica slovenske obstrukcije. Po-
re je cela vrsta štajerskih učiteljev, ki so svoj
ot podučitelji služili, prosilo za vračunjenje
ne let, da bi na ta način „Quinquen“ dosegli.
poto- del so to močje z 20—30 službenimi leti,
bi ki zinski očetje v najrevnejših razmerah ki za-
akdo, delijo komaj toliko kakor 20 letni zidarski po-
kmet- delnik. Njih prošnji bi se gotovo ugodilo. Ali
meto- ted slovenske obstrukcije to ni mogoče.

Le dajta se! Med najhujše politične in
aj ve menda tudi osebene sovražnike spadata hofrat
posle- Ploj in kaplan dr. Korošec. Svoj čas
dr. bila sicer prijatelja in sta drug za drugega
vedo hvala. Ali časi se spreminjajo. — Ploj se ni
nem. pokoriti politični kaplanokratiji in dr. Ko-
rošec nima nobenega respekta pred hofratskim
slo- slovom. Nekaj časa sta se borila ta dva edna-
rbor medna gospoda s političnimi argumenti. V
tudi lojnem času pa sta zašla popolnoma na pot
nem- enega boja. Mi naprednjaki nismo zaljubljeni
pola- v hofrata Ploja, katerega lažnivost smo že
vso pogotovo odkrili, ne v kaplana dr. Korošca, ki
k o- ni pravi tit politikujočega farja. Mi se
avni- ne potegujemo ne za enega ne za drugega.
de i- rarični hočemo biti napram prvemu in drugemu
glede slovenskih prvakov... Zadnjič smo ponu-
rom- rili članek „Plojeva provizija“, ki je bil ob-
nem- rujen v glavnem listu slovensko-klerikalne
kakor- ranke „Slovenec“. V tem članku se je hof-
in z- ratu Ploju naravnost očitalo, da mora
var- biti vladini hlapec, to pa zaradi
spo- tega, ker je vlada ustavila proti
vico- namu naperjeno preiskavo zaradi
ost, ločina oskrumbe. „Slovenec“ je torej
je hofratu Ploju precej odkrito očital, da je
ano- skrunil nedolžnega otroka. Mi
tudi o tej stvari že svoj čas pisali; ne bomo
je smo o tej stvari že svoj čas pisali; ne bomo
ega- rej svojega mnenja ponavljali. Na vsak način
ti! smo pričakovali, — in z nami pač vsa po-
o Y- gena javnost — da bode hofrat Ploj ljublan-
ega- tega „Slovenca“ tožil. To bi možakar tem-
za- storil, ker so ljubljanski porotniki večidel
ce- peralci in bi torej gotovo ne bili strankarski
l in- prid klerikalnemu listu. Ali — Ploj ne toži!
imi- Ploj se boji sodišča kot hudič kriz! To daje
šec- žalosti! Nam seveda to ni nič mar; ako je Ploj
le so- gova osebna čast tako malo vredna, potem
vo, ni za pomagati... Ploj pa skuša na „Slo-
ci- venca“ napade odgovarjati v svojem lističu
ez- „Sloga“ z enakimi osebnimi napadi. In to nas
el- pet zanima. Zadnja „Sloga“ piše namreč do-
bi- sedno :

»Kakor nima v jeseni prasiča nikdar dovolj
sočasnih tikov ali buč, tako se zalaga širokih ust Stefe
tvo, (urednik) v „Slovenec“ že dve leti s „hofratom“, ka-
ci- kero sicer častno besedo bi rad kot psovku v sloven-
ez- sko žurnalistiko uvedel v mariborskem dija-
el- kem semenišču na škodo stradajočih
bi- dijakov nakrmljeni učni prefekt Tone
le- Korošec, obenem prašan štajerski dopisnik in tele-
vo, fonist „Slovenca“. Če že mora biti, naj bo, mi bomo
ci- začeli „Slovenec“ štetofotovo krivično (?) blatenje vr-
ez- atati z žilindro! Hujšega imena pač na
da- svetu ni, kakor dr. Žilindra, kaj ne, gospod
let- poslanec dr. Šušteršič? — Za prefekta Ko-
dni- rošcapa imamo shranjene zgodovinske
od- spise o radostih v Mariboru pri Groz-
nj- du, o pohorskih rožicah, pa tudi naj-
lo- novejše, na primer o lepi trafikantini
kot- idi...«

Zadnjič smo vprašali hofrata Ploja, kaj je
nj- „Slovencem“ očitajem. Danes vprašamo dr.
je- Korošca, kaj je s „Sloginim“ očitajem? Smo
ak- presneto radovedni, kaj se je pri „grozdu“ v
al- Mariboru godilo in kaj je s tisto lepo trafikant-
o- injo? ... Ploj in Korošec, voditelja sloven-
v- skega ljudstva, kristalno čista značaja, vun z
ta- odgovorom! Operita svojo hofratsko in duhov-
ije- niško čast!

Prvaki, ali vas je sram? Po izgredih leta
ti. 1908 je neki 17 letni učenec pasarja Tratnika
re- v Mariboru po imenu Verdonik nastopil kot
o- glavna priča proti Nemcem. Prisegel je, da je
m- bilo veselje. Pozneje pa se je dognalo, da so
o- neki slovenski voditelji tega smrkolina za 30
je- kron kupili, da izpove in vohani proti Nemcem.
ti- Ja falot, ki bi imel biti „rešitelj mariborskih
n- Slovencev“, je potem l. 1908 z nekim ednakim
d- svarišem izvršil roparski napad na 64 letno
n- gensko. Tri dni potem roparskem napadu je bil
to- zaradi krivega pričanja na 3 mesece ječe ob-
sa- sojen. Vsled roparskega napada je dobil vsled
svoje mladosti le 8 mesecev težke ječe. Te dni

pa se je imel zopet zaradi tatvine zagovarjati.
Okradel je z nekim tovarišem več kolesov. To-
varaš Johan Strohmaier je pri Trojani iz ukra-
denega kolesa padel in se ubil. Verdonika pa
so dobili in obsodili na 15 mesecev težke ječe.
In ta propali subjekt bil je „priča“ prvaških
vodij mariborskih. Prvakom pač nikdo ni pre-
slab. Celó v svojih govorih v državnem zboru
so se slovenski poslanci na izpovedi tega lopova
upirali. Zdaj pa molčijo prvaški listi kakor grob.
Ne vemo, ali jih je morda res sram postalo?

Pravi „Monte Carlo“ je prvaška gostilna
Mahorič v Ptuj. Opetovano že smo povedali,
da se tam hazardira. Preteklo sredo zvečer se
je zopet igralo prepovedne igre i. s. sta bila
glavna igralca „kriegerski“ vodja, žnidar Vesiak
ter znani posojilnični šribar Babič, ki zna tako
lepo prisegati. Končno je Vesiak v znani svoji
surovosti pričel pretepatvati. Cela stvar je sod-
niji naznanjena. Upamo, da se bode tej večni
lumpariji v Mohoričevi krčmi konec napravil.
Krčmar se je doslej sicer vedno zmuznil, ali
roka pravice ga bode že doseglo. Več poročamo
po obravnavi.

Iz Hrastnika se poroča, da se Roševemu
Mihčetu presneto slabo godi. Fant je učitelj,
ima pa ravno isto ošabnost in prevzetnost v
sebi, kakor njegov očka Ferdo, ki se še do dan-
es ni svoje časti opral. Že leta sem spada
Mihče med najrše narodnjaške hujšake in ima
tudi celo vrsto drugih napak. Pač misli, da je
Roševemu sinu vse dovoljeno. Celó Slovenci se
nad počenjanjem tega predrznega zgražajo. Že
3 leta sem so se stariši nemških otrok, kakor
tudi slovenski obrtniki, kmetje itd. pri okraj-
nemu šolskemu svetu pritoževali. Pa je bilo do-
slej vse zamanj. Vsled tega je postal Mihče še
bolj ošaben. Zdaj pa so se združili merodajni
občinski močje z veleindustriji in so prosili učitel-
tvo, da naj temu škandalu konec napravi.
In glejte, tudi slovenski učitelji so se na kon-
ferenci v Laškem oostro proti Mihčetu izjavili.
Konferenca je sklenila zahtevati iz službenih
ozirov, da se Mihčeta iz Hrastnika na kakšno
drugo šolo prestavi. Tej prošnji bode morala
šolska oblast ugoditi. Stariši in vsi ljudje sploh
bodejo s tem zadovoljni. Le Mihče in očka Ferdo
bodeta premišljevala, kako je njuna slava minula.

Proti nemški šoli v Hrastniku so prvaški
hujšaki že od nekdaj z vsemi sredstvi rogo-
vili. Prve nasokse so napravili Roševci, ki so
pa zdaj precej tihi, odkar so očka Roš politično
in moralčno penzionirani. Nemška šola v Hrast-
niku je pokazala takoj prav lepi napredek in
čez to dejstvo ni pomagalo nobeno hujskanje.
Številke šole obiskujočih otrok so prejasno go-
vorile. Veliki šunder pa je nastal v prvaškem
taboru, ko je šolska oblast sklenila nemško šolo
javni proglasiti. To jim ni šlo v glavo. In ob-
činski zastopi Trbovlje, Dol, Sv. Kristof ter kraj-
ni šolski svet v Hrastniku, v katerih imajo pr-
vaki večino, vložili so proti temu rekurz na mi-
nisterstvo za poduk. Ravno kar pa se poroča, da
je ministerstvo ta neveteljeni rekurz zavrglo.
S tem je nemška javna šola v Hrast-
niku za večne čase zasigurjena.
Vrhovna šolska oblast je priznala potrebo te
nemške šole. Dokaz te potrebe je že dejstvo,
da je število otrok v nemški šoli v 3 letih od
158 na 208 naraslo. Kar smo pred leti pisali,
se je zgodilo — vkljub vsem napadom živi, cveti
in napreduje nemška šola!

Občinske volitve v Trbovljah se vršijo kon-
cem tega leta. Baje se poteguje že zdaj štiri
strank za gospodstvo v tej veliki industrijski
občini. Tako imajo socialni demokratje upanje,
da spravijo par svojih pristašev v občinski zas-
stop. Nadalje pričenjajo tudi klerikalci glavo
precej visoko nositi, odkar jih je „hausmeister“
Zupan s svojim „Društvenim domom“ rešil. Slo-
venski „liberalci“ ali „narodnjaki“ so baje v
dva tabora razkoljeni; eni so Trboveljci in dr-
žijo z Voduškom. Drugih pa ni sram, da se dr-
žijo še zdaj tistega Roša, kateri si še vedno ni
svoje časti opral. Nekateri listi poročajo, da ho-
čejo socialisti z Rošem „kompromis“ napraviti.
Tega ne verujemo! Kajti socialisti vendar ne
morejo pozabiti, da je bila Roševa korumpirana
banda vedno najhujša nasprotnica rudarjev. Ro-
ševci so na Dunaj telefonirali, da naj se štraj-
kujoče rudarje postreli. S temi v vsakem oziru
bankrotnimi ljudmi pač ne morejo socialisti iti.

Kandidirala bode bržkone tudi nemška, odnosno
Nemcem prijazna industrijska stranka. O celi
volitvi bomo še obširneje govorili. Na vsak
način pa je gotovo, da potrebuje občina odločno
naprednega in gospodarsko mislečega zastopa.
Pravičen in brezstrankarski za
Nemce in Slovence mora biti tr-
boveljski zastop. Roševa korupcija ne
sme nikdar več v Trbovljah na krmilo priti...

Zopet preklic. Te dni je moral Vekoslav
Spindler zopet v „Narodnem dnevniku“ podati
„častno izjavo“. V njegovem listu se je namreč
zopet g. sodniku Doxa čast kradla. Ko se je
dalo Spindlerju priliko, da dokaže obreko vanje,
zlezel je po stari njegovi navadi pod klop in je
milo za odpuščanje prosil. To je pa že naravnost
škandal! Ali g. Spindler res nima prav nobe-
nega pojma o časnikiarski dostojnosti? Ali je
njegov list res že na stališču navadnega „revol-
ver-žurnala“? Kar na tucate „častnih izjav“ pri-
naša Spindler in vedno se še ni naučil vrhov-
nega časnikiarskega gesla: Vsak članek mora
biti resničen, zlasti ako obsega osebne napade.
Ej, gospodine Spindler, ali se ne sramujete pred
Čenčičom in Kemperlom? Ta dva možica gotovo
ne dobta spomenikar, ali toliko smole le ni-
mata, kakor Vi! ... V kratkem prinesel bode
sicer g. Spindler zopet par „častnih izjav“. Lju-
dje imajo ravno predobro srce in mož se jim
smili. Ali enkrat naletel bo na napačnega! Na
vsak način pa naj Spindler gré v kot in naj
joka. Kajti pesniška muza mu je nezvesta in
žurnalistika ga tudi ne mara...

Grda gonja proti nemški šoli v Čeršaku
(Zierberg). Iz St. Ilja slov. gor. se poroča: Kar
delajo zagriženi prvaški hujšaki v tej občini,
to je že skoraj neverjetno. Na spodnjem Šta-
jerskem je prvaško hujskanje doma; ali v malo
katerem kraju je gonja tako očitna, tako brez-
obzirna in podla. Da je to istina, naj označi sle-
deči do pičice resnični slučaj. Doslej so nam-
reč le odrasli ljudje naprednega mišljenja tr-
peli pod brezvestno prvaško hujskarijo. Ali tej
zagriženi bandi, ki onečašča ime slovenskega
ljudstva, niti nedolžna deca ni sveta. Le poslu-
šajte! G. Zechner, ki je dal svojo hišo nemškemu
„Schulvereinu“ v najem, da se je tam nemška
šola nastanila, prinesel je iz Dunaja neko ob-
činsko srotico Sofi Wiespointner. Ravnal je z
njo kakor z lastnimi otroci in nikdar se ni
deklica zaradi slabega ravnanja pritožila; vedno
je bila v hiši svojega dobrotnika zadovoljna.
Proti tej revni deklini obrnila se je zdaj jeza
prvaških hujšakov. Delovali so nato, da bi de-
klico odstranili in s tem zopet novo nemško
šolo oslabil. Deklica je bila pridna, vbogljava,
poštena. Ali da bi jo prvaki proč spravili, raz-
širili so lažnivo in nesramno govorico, da ob-
čuje deklica spolno s sinom G. Zechnerja! Gre
se tukaj za dva otroka, ki obadva še dolgo ne
bodeta šoli odrasla! In na tako nedolžno deco
se meče blato obreko vanja! Ptuj Teufel! Ali to
še ni dovolj. Pred 14 dnevi prišel je slovenski
občinski predstavnik v spremstvu orožnika v Ze-
chnerjevo hišo. In pričel je stariše ter otroka oostro
izpraševati. Poleg tega je še oba otroka seboj
vzel in nanjo vpil, da bi mu svoj „zločin priz-
nala“. Pomisliti je treba položaj; otroka sta se
tresla od strahu, gospa Zechner je jokala, —
ni čuda, da je jeza čez to pobalinsko govorico
prikipela do vrhunca. G. Zechner je peljal drugi
dan otroka k zdravniku. Uspeh zdravniške pre-
iskave je tak, da bodejo prvaški obrekovalci še
nanj mislili! Ali prvaški lopovi so svoje laži
tudi na Dunaju razširjali. In čez teden dni pri-
šel je neki dunajski uradni sluga in je odpeljal
nesrečno deklico, ki se je branila in jokala in
ki niti kosila ni, zopet od svojih dobrotnikov
proč na Dunaj... Tako so prvaki z najpod-
lejšimi, lopovskimi sredstvi nemško šolo za ene-
ga otroka škodovali. Pri tem so v prav „krščan-
ski“ ljubezni dobro ime nedolžne sirote spod-
grebli in žalost čez pošteno družino prinesli.
Vboga gospa Zechner, ki je otroka prisrečno lju-
bila, joka vedno in je težko na živih zbolela.
Učitelj nemške šole, ki je deklico vendar na-
tanko poznal, dal ji je najboljšo spričevalo kot
pridnemu in mirnemu otroku. No, skrbelo se
bode, da bodejo na Dunaju zdaj tudi drugo
plat zvonca slišali in lumpovstvo prvaških huj-
šakov izpoznali. Nekaj pa je že danes gotovo:
tudi s takimi zločinskimi sredstvi

se ne bode nemške šole št. 1. premagalo. Pritisk rodi odpor. In ljudstvo samo se ne pusti več od slovenskih oderuhov za nos voditi. Pametni stariši poznajo že dolgo veliko potrebo nemške šole in bodejo po tem ravnali!

Vranično vnetje. Posestnik Bastevec v Šmarju pri Jelšah pustil je neko bolano telico zaklati. Ko so truplo razdelili, opazili so, da je bila na vraničnem vnetju (Milzbrand) bolana. Vranice so proč vrgli, meso pa v vasi prodali. Bastevec sicer ni mesa pokusil, vendar pa je zboletel že drugi dan. Čez 5 dni je šel v celjsko bolnico, da bi se pustil operirati. Ali vsaka pomoč je bila izključena in nesrečnež je umrl.

Trgatev se je že pričela. V kolikor se more reči, priraslo je vina za 50% manj kakor lani. Cene so od 40 do 50 h. Sadržja je veliko in kosta kila od 10 do 16 vin.

Prestavljen je g. okrajni šolski nadzornik Dreflak iz Ptuja v Mariboru. Na njegovo mesto prišel je dosedanjí nadučitelj iz Cirkovcih, g. Herič. Istotako je prestavljen g. okr. zdravnik dr. Mauczka in pride na njegovo mesto g. dr. Bäck iz Gröbminga.

Sejem v Ptuj, ki se je vršil 19. t. m. bil je tako-le: Konjev se je priglasilo 270, govede 912, svinj 911. Cene so bile: biki 56 do 64 K, voli 78 do 86, krave 48 do 70 K pri 100 kg, svinje 1 K do K 1-20 pri kg žive teže. Trgovina je bila pri govedih z malo višjimi, pri svinjah z znižanimi cenami zelo dobra in se je priglasilo živino prodalo. Prihodnji konjski, goveji in svinjski sejem se vrši 2. nov., prihodnji svinjski sejem pa že 26. oktobra.

Umrli je v Ptuj hišna posestnica in soproga čevljarkega mojstra Matiaschitsch. Naj počiva v miru!

Napad na princesinje. V Novivasi pri Kojncih sta jahali princesinji Luisa in Viljemina Windischgrätz. Kar nakrat zadene prva v žico, ki je bila čez cesto napeta. Ako bi hitro jahala, zgodila bi se velika nesreča. Zlobneža so že sodnji naznanili.

Požar. Pogorelo je gospodarsko poslopje posestnika Čebelarja v Grobelnem. Cela vas je bila v veliki nevarnosti, ker so hiše večidel s slamo krite. Pri reševanju je dobil Čebelar težke opekline.

Otroci požigalci. V sv. Barbari v Halozah pogorela je hiše posestnika Koletnik. Zažgali so otroci, ki so se z užigalicami igrali. Hiša ni bila zavarovana.

Težko ranjen je bil pri zgradbi šole na Bregu pri Ptuj zidar Anton Simič. Nesrečnež je padel iz „grušta“. Bržkone ne bode mogel več delati.

Zaradi kaplana v Dravo. Neka viničarska hčerka je bila k uradnemu dnevu okr. glavarstva v Zgornji Radgoni povabljena, češ da je kaplanu nepodpisano žaljivo pismo pisala. Nakrat je v razburjenju pobegnila in hotela v Dravo skoči. Komaj da so jo pred samomorom obdržali. Zdaj ima dotični kaplan menda vendar dosti.

Lepi „duhovnik“! Iz Gradca se poroča, da je „odpotoval“ ravnatelj zavoda za slepce, duhovni svetnik Anton Kratzer. Vzrok odpotovanja je grozen. Možakar se je namreč baje grdo zagrešil nad slepimi deklicami. Stvar še ni dokazana. Ali ako se potrdi, potem se le čudimo, da nosi takšna oseba — človeško obličje.

Vlak zadel je pri Mariboru voz špeharja Johana Brumec, na katerem je bila poleg njega tudi posestnica Hribaršek. Obadva sta padla iz voza in bila težko poškodovana.

Iz Koroškega

Pozor! Naše cenjene čitatelje na Koroškem opozarjamo na članek „Klerikalni polom na Koroškem v deželni zborni“, ki ga objavljamo na strani današnje številke „Štajerca“.

„Popravkarji“, katerim se naši čitatelji iz polnega srca smejijo, ker vsi dobro vedo, da so v resnici koroški črni klerikalci vboge kmete za več milijonov kron ogoljufali in oropali, nam še vedno „popravke“ pošiljajo. Evo še enega: Gospod Karol Linhart, odgovorni urednik „Štajerca“ v Ptuj. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona zahtevamo glede na članek „Velikanski klerikalni polom“, „Milijoni kmetškega denarja zapravljeni“, objavljen v Vašem listu z dne 28.

angusta 1. i. a. objavile na postaven način nastopni popravek. Ni res, da so v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der Landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške centralkasse, ter da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsieur Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja zgubiti. Hranilnica in posojilnica v Tinjah na Koroškem, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, dne 1. septembra 1910. Volbenk Serajnik, načelnik. Jožef Lavre, načelnikov namestnik. Silvester Rapp, tajnik. — Kaj je „popravljen“? Nič!!! Kmetje so vkljub temu za svoj krvavo prislužen denar opeharjeni.

Popravki po § 19, ki so v pretežni večini slučajev navadna predrzna laž, so se zdaj vdomačili pri politikujočih farjah na Koroškem. Škocijanski fajmošter nam je tudi ta-le „popravek“ poslal: „Sklicevanje se na § 19 tisk. zak. zahtevam, da ponatisnete v postavno določenem času, na istem mestu in z istim črkama naslednji popravek: Z oziroma na notico „Vlak povozil“ v 41. šte. „Štajerca“ od 9. oktobra 1910 izjavljam: 1. Ni res, da je prišla k meni hčerka ponesrečenceva prosit dovoljenja za prevoz v Kamensko faro, ampak res je, da je prosila za to žena v-d-o-v-a, katero je hčerka le spremljala. 2. Ni res, da bi bil jaz odgovoril na to prošnjo z besedami: „Oj spravi ga, oj, saj tukaj itak ni kaj za prislužit“, marveč res je, da sem ji kot župnijski predstojnik škocijanski z ozirom na to, da je pokopanih več ponesrečencevih otrok v Kamenu, v dostojni o bliki izrekel dovoljenje za prevoz. 3. Ni res podtiskovanje, da bi se z denarjem pri meni vse doseglo, temveč je res, da ubogim delavcem za duhovno opravilo pri pogrebu, poroki itd., kakor pri izpisovanju krstnih listov za svojo osebo na čelo ma nič ne računam. — V Škocijanu, 10. vinotoka 1910. Vinko Poljanec, župniški škocijanski. — Koliko je ta prismojena pisarija vredna, bodejo naši čitatelji sami izpoznali. Poljanec pravi, da ni res, da bi prišla k njemu hčerka ponesrečenceva, potem pa sam piše, da je le prišla. To je navadno z avijanje, katerega se je ta gospod pač v ligunorijanski šoli priučil. Naš dopisnik bode na ta popravek odgovoril. Že danes pa pribijemo, da je res, kar smo m pisali in da je vsled tega ta „popravek“ od začetka do konca — zlagan.

Posojilnica v Velikovcu toži našega urednika, češ ta ni njenega § 19 popravka objavil. Razprava se je vršila preteklo sredo, bila je pa preložena, ker je posojilnični zastopnik (dr. Rosina) popolnoma nepripravljen prišel. Več poročamo svoj čas.

Po ljubljanski šegi. V Fürnitzu so zdaj vse cestne napise le v slovenskem jeziku napravili. To je posledica hujskarije nekaterih prvaških privrancen. Ej, morda se bodeše še kesali. Koroški slovenski kmetje ne marajo kranjskih šeg.

K farškemu polomu. Kakor znano, oddala je posojilnica v Zgornji Beli svoje denarne prihranke farški central-kasi. Ti prihranki so znašali svoto 500.000 kron. Zdaj je prišel nakrat polom in v Zgornji Beli so se pričeli tresti za svoj denar. Posojilnica je takoj denar od central-kase nazaj zahtevala. Ker to ni pomagalo, je posojilnica tožila. Central-kasa na tožbo niti odgovorila ni in je bila vsled tega obsojena, da plača izposojenih 500.000 K posojilnici nazaj, ker bi bila drugače zarubljena. Obravnava se je vršila 7. t. m. Zdaj se je seveda takoj eksekucija izvršila. Ker je posojilnica v Zgornji Beli prva tožila, ima tudi prvo rubežno pravico in bode vsaj deloma svoj denar nazaj dobila. Ali vsled tega bodejo vsi drugi upniki za svoj denar opeharjeni; kajti aktivne central-kase niti posojilnici v Zg. Beli zadoščali ne bodo... Vse to je zvijačni klerikalni manever. Isto se je dogodilo pri špekulantovski firmi Kayser & Palese. Tam je društvo sv. Jožefa sporazumno s temi špekulanti takoj in pravočasno vse zarubilo, tako da so bili ostali

upniki opeharjeni. En klerikalni upnik toži tudi in zarubi pravočasno, vse druge posojilnice se lahko pod nosom obrišejo. Ali velika nagaja se je tudi tukaj zgodila. Kajti glasom zadruge postave mora predstojništvo pri lastni odgovornosti konkurz napovedati, ako premoženje krije dolgove. Ako stoji stvar tako, potem predstojništvo krivo prestopka po § 496 iz zak., po katerem se kaznuje z strogim zaporo od 3 mesecev do enega leta. Radovedni so kako bode oblast vsemu temu švindlerskemu čenjanju konec napravila...

1160 kron ukradenih je bilo zasebniku Schilcher, ko je prenočil v Föderaun.

Iz zapora ušel je v Beljaku 19 letni Er Spiess, ki so ga hoteli odpeljati v ljubljansko prisilno delavnico.

Patrone (Knallpatronen) položil je lastni uradnik Filermo iz Pontebe na železniško prago. Vsled tega se je tovorni vlak ustavil. Vroča nega Laha so zaprili.

Dezerterja Miha Rubri so v Grebincu odkrili v jeli in sodnji oddali.

Zapri so v Beljaku kuharico Lojzo Kogelki je na razne načine sleparila. Po navadi se najela voz, peljala v gostilno, napravila čebot, potem rekla, da nima denarja. Zdaj je „lušnega“ življenja konec.

Povožen je bil v Sinčivasi hlapec Jozef Doujak. Dobil je take rane, da je kmalu umrl.

Po svetu.

Škof ustrelil. V Kotarju se je ustrelil škof vich. Prišli so baje, pomanjkanju raznih denarjev v vrednosti 80.000 K na sled. Škof ni počakal izida preiskave, na več si je raje življenje vzel.

Smrt na morju. Pri Jutlandu se je potopil parnik „Sophie“. 7 mornarjev je utonilo, ostale so pri velikem težavu rešili. — Pri Fheringhamu se je potopil neki parnik iz Glasgowa; 16 oseb je utonilo in le 2 se rešili. Istotako se je potopil parnik „Craford“, utonilo je 20 oseb. Na afriškem obrežju pri Duali se je potopila barka; utonilo je 6 oseb.

Loterijske številke.

Gradec dne 15. oktobra: 35, 33, 6, 3, 8
Trst, dne 8. oktobra: 12, 44, 4, 32, 8

Probirati je več kot študirati. Potom poizkusov se najboljše potrebnost gnojenja z zemljišča ali to poizkusno gnoj se ne sme napačno napraviti. Kdor daje tja v en dan ena p-lju le kalij, drugemu pa rečimo le Tomazovo moko ali čim gnojilo, da bi videl, kaj najbolje vpliva, ta porabi tudi malo napačno. Kdor hoče bogate žetve doseči, gnojiti mora z potrebnimi redilnimi snovmi, s fosforjevo kislino, s kalijem in čim.

Mednarodna lovska razstava na Dunaju. Z avstrijskega zavrnim dobikom odlikovani bili so znani Maggijevi izdelki (Maggi je primes, Maggijeve kocke za govejo juho in Maggijeve jabletableti), kateri se vsled svoje izborne kakovosti, praktičnosti in cenosti splošno priljubljenosti razveseljujejo.

Kmeta breme in kmeta sramota so slabi travniki. Kmet gnoji svoje travnike, dobi lepo krmo, ima mnogo živine, mnogo hlevskega goveja, prinese njivo do polne plodovitosti; a kmet krma pa vsi vti vse gospodarstvo. Priidni kmet se peša na skrbno s travniki, uredi vodne in zemeljske razmere, stiri za dobro lemelj, gnoji s potrebnimi redilnimi snovmi. Za goveje travnikov se potrebuje Tomazovo moko, v začetku 600–800, p-zneje 400–600 kg za ha v zvezi s kajnitom. V jeseni in pom se v tem oziru najboljše gnoji. Ne ne stori, ako Tomazovo moko tudi na tanko plaščnega potrosi.

Vedno ednako poceni

vkljub trajnemu podraženju vseh življenjskih sredstev je

MAGGI primes (Würze)

s križevno zvezdo

Ona pomaga gospodinjini štediti in ob enem dobro ter okusno kuhati.

Poiskusna steklenica 12 h.

Proda se poceni
posestvo.

ki leži na državni cesti Velikovec, spodnji Drauburg na razpotju v najboljšem stavbenem stanu. Hiša ima 2 sobi za tuje, a lahko nom, stanovanje in gospodarska poslopja zidana, njive in travniki arondirani i. s. njiv 18 ha, travnika 3 ha, gozda (mladež) 41 ha. Več pove g. graščinski oskrbnik

Domnig, Lavamünd (Koroška)

Dober tek!

Zdravi želodec imamo in ne tišči nas v želodcu, nimamo več bolečin, odkar rabimo Fellerjeve odvajajoče Rhabarber-kroglice z zn. „Elsapillen“. Pove vam izkušnje, poskusite jih tudi, one uredijo odvajanje in pospešujejo prebavljanje. 6 škatlic franko 4 kron. Izdelovatelj in apotekar E. V. Feller, Stabici, Elsaplatz št. 241, (Hrvaška).